

FORSIDEILLUSTRAJON

Elisabeth Moseng

REDAKSJON

Ansvarlig redaktør:

Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:

Nils Roar Gjerdet

Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:

Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:

Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen,

Jostein Grytten, Anne M. Gussgard, Anne Christine

Johannesen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson,

Nina J. Wang, Marit Øilo

Redaksjonskomité:

Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson,

Kristin S. Klock, Anne Rønneberg

ABONNEMENT

For ikke-medlemmer og andre abonnenter:

NOK 2 150,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,

Tlf: 977 58 527

e-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,

PB 2073, Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 7100, 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media

Grafisk design: 07 Media

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen.

Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter.

Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller

Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med

mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

Lenge leve tvilen og usikkerheten

Foto: Kristin Wiberg

Vi lever i en tid preget av usikkerhet. Pandemien går sin gang og lever sitt eget liv. Vi har ikke opplevd noe lignende før, og ingen vet hva det neste blir. Selv om det går an å gjøre noen beregninger, er det mye som er uvisst, og usikkert.

I denne situasjonen er det lett å legge merke til de skråriskre, og redaksjonene som gir dem spalteplass. Når det er sagt er det ganske mye å rose mediene for. Det er god dekning av koronasituasjonen. Noen sier at det er for mye, og for mange gjentakelser. Det synes ikke jeg. Jeg synes vi trenger mye nå, og gjerne gjentakelser.

Med den trygge og gode usikkerheten som utgangspunkt kan vi sammen finne ut av noen av tingene, gjennom nysgjerrighet, undring og samtale.

De skråriskre har ofte en fagbakgrunn som ikke har noe med det de uttaler seg om å gjøre. Jeg synes det er rart at de tar sjansen. Og i hvert fall at de ikke tar noen flere forbehold.

For å si det på en annen måte: Jeg savner tvilen, av og til. Den vi finner hos fagfolk som er trygge på det de kan, og på det de ikke kan. Det er mye av dette også for tiden. Uttalelser som det er lett å stole på, selv om de klare og tydelige svarene uteblir.

Jeg har lyst til å slå et slag for tvilen.

Tvilen er motgiften, mot dum skråriskerhet. Tvilen er menneskets kritiske ånd, og den som avslører det autoritære.

Ydmykhet er også fint.

Jeg blir trygg av fagfolk som sier at de ikke vet.

Og er det noe vi trenger nå, så er det trygghet. Folk som vet hva de snakker om, og hva det går an å slå fast og hva det er umulig å si noe om utfallet av.

For noen av oss er fremtiden svært uvisst. Og lengselen etter svar er utbredt. Da gjelder det å ikke gi feil svar, som en ikke kan stole på.

Enten vi er truet selv eller ikke, er vi alle medmennesker til noen som lever med den vanskelige vissheten om at fremtiden er uvisst.

Noen av oss bor sammen med en, eller har en i sin nærmeste familie.

Jeg går gjerne til det menneskelige, og det mellommenneskelige. For særlig når vi kommer til det sjelelige, og det relasjonelle, er skråriskerhet en uting.

Menneskesinnet er så ugjennomsiktig. Vi vet ikke hvordan det står til hos en annen. Vi vil kanskje gjerne forstå og bli forstått. Og det er viktig å forstå at vi aldri kan forstå eller bli forstått helt og fullt. Den andre har begrenset tilgang til mitt sinn, slik jeg bare har begrenset tilgang til den andres.

Og hvor godt forstår vi oss selv? Noen ganger, i noen øyeblikk. Til det endrer seg, igjen.

En person som mener at han eller hun fullt ut forstår en annen, det være seg ens egne barn, kjæresten eller behandleren overfor pasienter, er et farlig menneske, skriver psykiater Finn Skårderud i Aftenposten for et par år siden. Om man grandioست insisterer på at man kjenner andre bedre enn de kjenner seg selv, kan man undergrave deres sunne tro på seg selv.

Kanskje ekstra viktig å være klar over i disse dager når vi mer enn ellers går i beina på hverandre her, eller der, hjemme. Det er ikke så mange steder å være ute. Vi kan ikke drive med friluftsliv døgnet rundt heller, selv om det utvilsomt er en god idé, i en viss utstrekning.

Praktiser tvilen hjemme også. Jeg tviler, derfor er jeg. Med den trygge og gode usikkerheten som utgangspunkt kan vi sammen finne ut av noen av tingene, gjennom nysgjerrighet, undring og samtale. Der vi helst unngår ord som *enten-eller*, *alt eller intet*, og *aldri*, *alltid*, *ingen* og *alle*, og slik er verden, eller det er håpløst, og slik er det bare.

Nei, det er ikke bare slik. Det endrer seg, og det er ofte, eller som regel, annerledes enn du tror – for en annen enn deg.

Ellen Beate Dyvi
Ansvarlig redaktør